

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Varaždin

KLASA: 041-01/18-03/40
URBROJ: 613-07-18-7

Varaždin, 10. prosinca 2018.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
ŽIVI ZID ZA 2017.

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Planiranje	6
	Financijski izvještaji	6
III.	REVIZIJA ZA 2017.	12
	Ciljevi i područja revizije	12
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	12
	Metode i postupci revizije	13
	Nalaz za 2017.	14
	Provedba naloga i preporuka	21

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija Živi zid (dalje u tekstu: Stranka) za 2017.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada, Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje – financijski plan i program rada, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena s ciljem izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 132/14) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2017. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljna načela financijske revizije i pripadajućim revizijskim smjernicama.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja, opisane su u nastavku.

- U financijskim izvještajima nisu iskazana, a u poslovnim knjigama nisu evidentirana potraživanja za članarine i od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovno poslovanje; Stranka je sastavila Financijske izvještaje o financiranju izborne promidžbe, koji su objavljeni na mrežnim stranicama.

U Financijskim izvještajima iskazala je i u poslovnim knjigama evidentirala prihode i rashode prema posebnim računima, ali nije u poslovnim knjigama analitički evidentirala rashode na način da se može utvrditi iznos rashoda koji se odnosi na redovno poslovanje te na izbornu promidžbu. Pojedini prihodi i rashodi nisu u poslovnim knjigama evidentirani na odgovarajućim računima računskog plana; Nabavljeni sitni inventar tijekom godine stavljen je u upotrebu te u glavnoj knjizi evidentiran na računu materijalnih rashoda, a trebalo ga je evidentirati i na računu nefinancijske imovine kao sitni inventar u upotrebi. (točka 2. Nalaza)

- Stranka je za 2017. sastavila propisane financijske izvještaje (Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje). Bilješke uz financijske izvještaje nisu potpune. U Bilješki uz Bilancu nije dan pregled sudskih sporova u tijeku te pregled stanja i rokova dospijeca dugoročnih i kratkoročnih kredita i zajmova te posebno robnih kredita i financijskih najмова (leasing). Prema podacima Stranke na dan 31. prosinca 2017. četiri sudska spora su u tijeku, a u Bilješkama je navedena primljena pozajmica u iznosu 10.000,00 kn te obveze za financijske zajmove u iznosu 91.563,00 kn (leasing vozila), ali nije dan pregled rokova dospijeca. Uz Izvještaj o prihodima i rashodima nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine; Podaci o ostvarenim prihodima i rashodima prema skupinama računa računskog plana iskazani u Izvještaju o prihodima i rashodima u pojedinim slučajevima, ne odgovaraju podacima o ostvarenim prihodima i rashodima prema skupinama računa računskog plana iz poslovnih knjiga. Navedeno evidentiranje nema utjecaj na rezultat poslovanja, već samo na strukturu. (točka 3. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2017. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2017. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Temeljna načela revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim smjernicama.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole s ciljem sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2017. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je u Registar političkih stranaka upisana 2. lipnja 2011. pod nazivom Savez za promjene, a pod sadašnjim nazivom djeluje od listopada 2014. Sjedište Stranke je u Zagrebu. Stranka je samostalna demokratska stranka ravnopravnih članova, osnovana radi ostvarenja sljedećih programskih ciljeva i načela: ostvarivanja monetarne suverenosti Republike Hrvatske i implementacije nekreditnog monetarnog sustava, ostvarivanja pravičnog i učinkovitog pravosudnog sustava, a posebno zabrane nehumanih i protuustavnih ovršnih postupaka, ovrha nad jedinim domom i tajnih postupaka državnih tijela, poštivanja dostojanstva, sloboda i prava građana, neovisno o vjerskoj i etničkoj pripadnosti, dobu, spolu ili socijalnom statusu, razvoja pravednog društva, a posebno zaštite građana, od opresivnog, korumpiranog i arbitrarnog djelovanja državnih tijela, zaštite kulturne i prirodne baštine te čovjekove okoline, ostvarivanja zajamčenih prava ljudi na zdravstvenu zaštitu, obrazovanje, socijalnu skrb, radna, obiteljska i druga prava, ostvarivanja i zaštite prava radnika, osoba koje žive od rada i na temelju svog rada, implementacije obnovljivih izvora energije i zaštite prava životinja. Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti su prihodi iz proračuna, donacija, članarina te drugi prihodi.

Statut je donesen u listopadu 2015. te veljači 2017. Statutom su utvrđeni ciljevi, način informiranja javnosti, načela djelovanja, prava i obveze članova, oblici organiziranja, organi i tijela Stranke, način njihova izbora i opoziva, imenovanja i smjenjivanja, trajanje mandata, sredstva za rad, prestanak rada te druga pitanja. Osim Statuta donesen je Pravilnik o ustrojstvu koordinacija, organizacija i kandidiranju, Pravilnik o članarini i Pravilnik o disciplinskom postupku.

Stranka je organizirana i djeluje po teritorijalnom načelu, a članovi se mogu organizirati i po interesnoj te programskoj osnovi. Oblici djelovanja su županijska organizacija, gradska organizacija, općinska organizacija i regionalna organizacija. U naseljima i dijelovima većih naselja, općina i gradova, članovi Stranke mogu se organizirati u mjesne organizacije prema organizaciji mjesne samouprave, a mogu se organizirati i u organizacije gradskih četvrti i organizacije gradskih kotareva prema organizaciji mjesne samouprave. U pojedinim naseljima i dijelovima većih naselja, općina i gradova te u gradovima i općinama u kojima nije osnovana organizacija Stranke, djeluju njeni povjerenici-koordinatori. Odluku o osnivanju ustrojstvenih oblika donosi Glavni odbor Stranke. Ustrojstveni oblici nemaju pravnu osobnost, a predstavlja ih predsjednik organizacije. Prema podacima iz Registra političkih stranaka iz studenoga 2017., Stranka ima četiri županijske i četiri gradske organizacije. U prosincu 2017. podnesen je Zahtjev Ministarstvu uprave Republike Hrvatske za raspuštanje dvije županijske i dvije gradske organizacije.

Tijela Stranke su: Glavna skupština, Predsjednik i Glavni odbor. Osim navedenih stalnih tijela mogu se u skladu s odredbama Statuta, osnovati privremena radna tijela (radne grupe). Predsjednik predstavlja i zastupa Stranku te njome upravlja, član je Glavnog odbora po funkciji i rukovodi Strankom između sjednica Glavnog odbora, a mandat traje četiri godine uz mogućnost ponavljanja mandata. Vodi politiku u skladu s programskim dokumentima, odlukama Glavne skupštine i Glavnog odbora, brine o izvršavanju odluka Glavne skupštine i Glavnog odbora, podnosi izbornoj Glavnoj skupštini izvješće o radu za mandatno razdoblje, saziva i predsjedava Glavnom odboru, donosi odluke o privremenom udaljavanju članova, na temelju prijedloga Glavnog odbora odlučuje o konačnom sastavu kandidacijskih izbornih lista i kandidatima te ih potvrđuje.

Glavnu skupštinu čine predsjednici županijskih organizacija Stranke, Gradske organizacije Grada Zagreba te članovi Glavnog odbora Stranke. Odluku o broju članova Skupštine utvrđuje Glavni odbor. Glavna skupština se održava svake četiri godine, kao i izborna. Osim redovnih, sjednice Glavne skupštine mogu biti izvanredne, tematske i svečane. Glavnu skupštinu saziva Glavni odbor na vlastitu inicijativu ili na zahtjev Predsjednika ili većine članova. Ulogu predsjednika Glavne Skupštine ima Predsjednik, a iznimno druga osoba sukladno Poslovniku Skupštine. Glavna skupština donosi, mijenja i dopunjuje Statut, donosi i mijenja Program, utvrđuje smjernice i stajališta Stranke, bira i razrješuje Predsjednika, bira i razrješuje članove Glavnog odbora i Nadzornog odbora, razmatra i usvaja izvještaj o radu tijela Glavne skupštine i Stranke, odlučuje o dodijeli priznanja, donosi Poslovnik o radu, razmatra ostala pitanja vezana uz djelovanje Stranke i donosi odluku o prestanku rada Stranke.

Glavni odbor je najviše tijelo Stranke koji između dva zasjedanja Glavne skupštine rukovodi radom Stranke i u skladu s politikom Glavne skupštine odlučuje o svim pitanjima u svojoj nadležnosti. Glavni odbor ima pet članova, a u njih se po funkciji ubrajaju i Predsjednik te potpredsjednici. Glavni odbor utvrđuje politiku Stranke i predlaže je Glavnoj skupštini na usvajanje, provodi odluke, zaključke i preporuke Stranke, utvrđuje prijedlog Statuta, Programa i drugih akata koje donosi Glavna Skupština, donosi Pravilnike definirane Statutom i Etički kodeks, daje političke ocjene i utvrđuje političke stavove Stranke, donosi odluku o promjeni adrese sjedišta Stranke, prati i usmjerava rad drugih tijela i daje prijedloge za unapređenje njihovog rada, odlučuje o osnivanju, raspuštanju i i organizacijskoj strukturi organizacija Stranke, po potrebi osniva radna tijela (radne grupe) i imenuje njihove članove, raspravlja i donosi izborni program i predlaže Predsjedniku odluku o kandidatima za zastupnike u Hrvatskom saboru, uspostavlja, razvija i unapređuje međunarodnu suradnju, odlučuje o udruživanju ili drugim oblicima suradnje s drugim strankama i udruženjima, odlučuje o prijedlozima drugih članova, razmatra i usvaja godišnji financijski plan i završni račun te planove i izvještaje o poslovnoj politici Stranke, imenuje izborni stožer Stranke. Nadalje, analizira i ocjenjuje rezultate izbora, donosi odluku o međunarodnom udruživanju Stranke, utvrđuje način i oblike materijalne potpore Stranci od članova, donosi odluku o nazivima Programskih savjeta, bira i razrješava predsjednika i članove Programskih savjeta, raspravlja o radu Programskih Savjeta, bira i razrješava Glavnog tajnika te članove Kadrovske komisije, ima pravo pokrenuti disciplinski postupak, osniva radna tijela i sekcije, donosi Poslovnik o svom radu te odlučuje o drugim pitanjima u skladu sa Statutom i tumači Statut. Glavni odbor za svoj rad odgovara Glavnoj skupštini. Prema odredbi članka 28. Statuta, odlučivanje je pravovaljano ako na sjednici Glavnog odbora prisustvuje većina članova, a odluke se donose većinom glasova prisutnih članova.

Nadzorni odbor obavlja nadzor nad zakonitošću akata koje donose tijela Stranke, te suglasnost akata sa odredbama Statuta, a naročito primjenu odredbi Statuta, izvršavanje prava i obveza tijela Stranke, materijalno i financijsko poslovanje i ispravnost korištenja financijskih sredstava te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom. Ima tri člana, koje bira Glavna skupština na četiri godine pri čemu se Nadzorni odbor sastoji od predsjednika i dva člana. Pravo i dužnost Nadzornog odbora je da o uočenim pojavama i svojim stavovima obavijesti Glavnu skupštinu, Glavni odbor i ostala tijela Stranke. Prema Statutu, Nadzorni odbor može raditi ako je sjednici prisutna natpolovična većina članova, a odluke se donose većinom od prisutnih članova.

Tajništvo Stranke čine Glavni tajnik te tajnici zaduženi za pojedina područja. Glavni tajnik organizira i koordinira rad središnjih tijela, pomaže tijelima u sazivanju sjednica i organizaciji rada, brine se i odgovoran je za izvršenje odluka Glavnog odbora i Nadzornog odbora, usklađuje rad općinskih, gradskih i županijskih organizacija, usklađuje rad programskih savjeta, kontaktira s medijima i brine o organizaciji i pripremi tiskovnih konferencija, brine o sadržaju web stranica te o drugim sredstvima kontinuiranog ili povremenog informiranja članstva, obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom, a za svoj rad odgovara Predsjedniku i Glavnom odboru. Tajništvo je izvršno i stručno-operativno tijelo Glavnog odbora, Predsjednika i Nadzornog odbora Stranke. Radom Tajništva rukovodi glavni tajnik kojeg bira i razrješuje Glavni odbor.

U 2017. Stranka je imala dva zaposlenika. Koncem 2016. Stranku su predstavljala tri Supredsjednika, a od lipnja 2017. i u vrijeme obavljanja revizije, Stranku predstavlja i zastupa predsjednik Stranke, Ivan Vilibor Sinčić.

Planiranje

Financijski plan i program rada za 2017. doneseni su u prosincu 2016., a izmjene financijskog plana i programa rada u prosincu 2017. Izmjenama financijskog plana prihodi su planirani u iznosu 1.836.310,00 kn, a rashodi u iznosu 1.710.000,00 kn. Planirani su prihodi iz proračuna u iznosu 1.750.250,00 kn, od građana u iznosu 44.000,00 kn, članarina u iznosu 42.000,00 kn i od financijske imovine u iznosu 60,00 kn. Planirani rashodi se odnose na materijalne rashode (uključujući lokalne izbore) u iznosu 1.450.000,00 kn, zaposlene u iznosu 170.000,00 kn, amortizaciju u iznosu 55.000,00 kn i financijske rashode u iznosu 35.000,00 kn.

Godišnji program rada za 2017. sadrži ciljeve i planirane aktivnosti koje Stranka treba obaviti tijekom 2017., u vezi s organizacijom Stranke i promociju planiranih aktivnosti i ciljeva, te izvore financiranja. Planirane aktivnosti za organizaciju Stranke su redovito održavanje sastanaka Predsjedništva, povećanje broja članova i simpatizera, jačanje unutarnje komunikacije, intenzivne pripreme za lokalne izbore te priprema i provedba izborne kampanje, a cilj je ostvariti što bolji rezultat na parlamentarnim izborima. Planirane aktivnosti uz promociju su objava promotivnih poruka i materijala na lokalnim postajama i u tisku, komunikacija sa zainteresiranom javnošću i medijima, jačanje prisutnosti na društvenim mrežama te poticanje članstva na aktivno sudjelovanje, izrada i distribucija promotivnih materijala te terenske akcije u svrhu promidžbe. Cilj je gradnja pozitivnog imidža u skladu sa programom i vrijednostima za koje se Stranka zalaže. Izvori financiranja su članarine, donacije i projekti.

Financijski izvještaji

Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 - pročišćeni tekst, 2/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 9616 i 70/17) te propisima o računovodstvu neprofitnih organizacija. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji i izvješće o primljenim donacijama za 2017. te godišnji program rada i financijski plan za 2018. dostavljeni su Državnom uredu za reviziju u propisanom roku.

Financijski izvještaji i izvješće o primljenim donacijama za 2017. te godišnji program rada i financijski plan za 2018. objavljeni su na mrežnim stranicama Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2017., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 1.836.601,00 kn, što je za 329.418,00 kn ili 15,2% manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 291,00 kn.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2016.	Ostvareno za 2017.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna	1.524.364,00	1.748.928,00	114,7
2.	Prihodi od članarina	23.459,00	42.787,00	182,4
3.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	258.398,00	44.820,00	17,3
4.	Drugi prihodi	359.798,00	66,00	-
	Ukupno	*2.166.019,00	1.836.601,00	84,8

*Iskazana stanja prethodne godine u financijskim izvještajima za 2017. korigirana su u odnosu na stanja prethodne godine iskazana u financijskim izvještajima za 2016., jer su uključeni prihodi izborne promidžbe ostvareni u 2016.

Značajnije smanjenje prihoda u odnosu na prethodnu godinu odnosi se na druge prihode za 359.732,00 kn ili 99,9 % i prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) za 213.578,00kn ili 82,7 %. Prethodne godine ostvareni su drugi prihodi u iznosu 359.750,00 kn vezani uz izbornu promidžbu, dok u 2017. nisu ostvareni.

- Prihodi iz proračuna

Prihodi iz proračuna ostvareni su u iznosu 1.748.928,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 224.564,00 kn ili 14,7 %. Odnose se na prihode iz državnog proračuna u iznosu 995.662,00 kn i prihode jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 753.266,00 kn.

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu 995.662,00 kn u skladu s Odlukom Odbora za ustav, poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora iz siječnja 2017. Prema navedenoj odluci, Stranci su za osvojena tri zastupnička mjesta u Hrvatskom saboru, određena sredstva u iznosu 995.662,00 kn. Doznačena su tijekom 2017. u četiri jednaka obroka.

Sredstva iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvarena su u iznosu 753.266,00 kn. Odnose se na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovno financiranje Stranke u iznosu 429.902,00 kn i za financiranje izborne promidžbe u iznosu 323.364,00 kn (prema izvodima posebnih računa).

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovno poslovanje Stranke ostvareni su na temelju odredbi članka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, prema kojima pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu lokalne i područne (regionalne) samouprave. Stranka ima ukupno 105 vijećnika od čega: 27 u županijskim skupštinama, 26 u gradskim vijećima, 15 u općinskim vijećima te 37 gradskim i mjesnim odborima. Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za naknadu troškova izborne promidžbe ostvareni su na temelju Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Prema podacima iz posebnih računa za financiranje izborne promidžbe, Stranka je ostvarila prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za financiranje izborne promidžbe u iznosu 323.364,00 kn.

- Prihodi od članarina

Prihodi od članarina ostvareni su u iznosu 42.787,00 kn. Navedeni prihodi se ostvaruju prema odredbama Zakona o financiranju političke aktivnosti i izborne promidžbe i Pravilnika o članarini. Pravilnikom o članarini utvrđena je visina članarine u iznosu 40,00 kn, godišnje. Vođene su propisane evidencije i izdane potvrde o primljenim članarinama.

- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu 44.820,00 kn. Odnose se na prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) koje je uplatilo 80 fizičkih osoba u iznosu 44.570,00 kn i jedna pravna osoba u iznosu 250,00 kn. Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) u 2017. sastavljeno je izvješće o primljenim donacijama za potporu političkog djelovanja i objavljeno na mrežnim stranicama Stranke. Potvrde o primitku donacija su izdane.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2017., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 1.709.555,00 kn, što je za 55.821,00 kn ili 3,2 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 445,00 kn.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2016.	Ostvareno za 2017.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	47.260,00	168.728,00	357,0
2.	Materijalni rashodi	1.666.012,00	1.447.848,00	86,9
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	801.214,00	529.937,00	66,1
2.2.	Drugi materijalni rashodi	864.798,00	917.911,00	106,1
3.	Rashodi amortizacije	8.168,00	55.755,00	682,6
4.	Financijski rashodi	2.940,00	37.224,00	1 266,1
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	10.000,00	0,00	-
6.	Drugi rashodi	30.996,00	0,00	-
	Ukupno	*1.765.376,00	1.709.555,00	96,8
	Višak prihoda	400.643,00	127.046,00	31,7

*Iskazana stanja prethodne godine u financijskim izvještajima za 2017. korigirana su u odnosu na stanja prethodne godine iskazana u financijskim izvještajima za 2016., jer su uključeni rashodi izborne promidžbe ostvareni u 2016.

Vrijednosno su značajniji drugi materijalni rashodi u iznosu 917.911,00 kn ili 53,7 % i rashodi za promidžbu i informiranje u iznosu 529.937,00 kn ili 31,0 %. Svi drugi rashodi iznose 261.707,00 kn ili 15,3 % ukupno ostvarenih rashoda. U ostvarene rashode uključeni su rashodi izborne promidžbe.

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu 168.728,00 kn, što je 9,9 % ukupnih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 121.468,00 kn obzirom da je prethodne godine plaća isplaćivana za jednog zaposlenika do svibnja 2016., a za drugog zaposlenika od 20. prosinca 2016. Odnose se na plaće za redovan rad u iznosu 133.476,00 kn, doprinose na plaću u iznosu 19.512,00 kn i druge rashode za radnike u iznosu 15.740,00 kn. Stranka koncem 2017. ima dvoje zaposlenika.

- Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni su u iznosu 529.937,00 kn, što je 31,0 % ukupnih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu su manji za 271.277,00 kn ili 33,9 %. Odnose se na troškove grafičkih usluga promidžbe u iznosu 273.106,00 kn (tisak plakata i letaka, nabavka reklamnog materijala i drugo) i rashode za usluge promidžbe i informiranja u iznosu 256.831,00 kn (priprema istraživanja o preferencijama izlaska na predstojeće izbore, usluge oglašavanja, emitiranja, reklamni oglasi, digitalni tisak, usluge anketiranja, otkup poljoprivrednih proizvoda u svrhu promidžbe Stranke, za Božićnu akciju). U poslovnim knjigama nisu posebno evidentirani rashodi za redovno poslovanje i rashodi za izbornu promidžbu.

- Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu 917.911,00 kn, što je 53,7 ukupnih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 53.113,00 kn ili 6,1 %. Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na intelektualne i osobne usluge u iznosu 390.523,00 kn (troškovi odvjetnika, intelektualne i osobne usluge, knjigovodstvene usluge i usluge student servisa), rashode za ostale usluge u iznosu 167.273,00 kn (ostale troškove u iznosu 77.763,00 kn i troškove izbora u iznosu 89.510,00 kn), zakupnine i najamnine u iznosu 98.867,00 kn, motorni benzin i dizel gorivo u iznosu 78.613,00 kn te rashode za sitni inventar i auto gume u iznosu 65.469,00 kn.

- Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu 55.755,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu su za 47.587,00 kn ili 582,6 % veći. Odnose se na obračun amortizacije dugotrajne imovine (automobil, bicikl, prijenosno računalo i drugo) nabavljene tijekom 2017.

- Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu 37.224,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 34.284,00 kn.

Odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu 29.238,00 kn (po redovnom računu i posebnim računima otvorenim u svrhu izborne promidžbe), kamate za primljene kredite i zajmove u iznosu 7.308,00 kn (leasing vozila) i zatezne kamate u iznosu 678,00 kn.

- Višak prihoda

U Izvještaju o prihodima i rashodima za 2017. iskazan je višak prihoda tekuće godine u iznosu 127.046,00 kn, višak prihoda preneseni u iznosu 478.235,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu 605.281,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2017., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 808.119,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2017.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2017.	31. prosinca 2017.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	99.231,00	243.043,00	244,9
2.	Financijska imovina	416.088,00	565.076,00	135,8
2.1.	Novac u banci i blagajni	366.664,00	549.576,00	149,9
2.2.	Ostala potraživanja	39.424,00	5.500,00	14,0
2.3.	Zajmovi	10.000,00	10.000,00	100,0
	Ukupno imovina	515.319,00	808.119,00	156,8
3.	Obveze	47.794,00	202.838,00	424,4
3.1.	Obveze za rashode	44.039,00	107.520,00	244,1
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	3.755,00	95.318,00	2 538,4
4.	Vlastiti izvori	467.525,00	605.281,00	129,5
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	515.319,00	808.119,00	156,8

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora koncem 2017. je za 292.800,00 kn ili 56,8 % veća od vrijednosti iskazane početkom godine. Vrijednosno značajnije povećanje nefinancijske imovine odnosi se na nabavu službenog vozila (nabavljeno koncem 2016., a evidentirano u 2017.) te uredskog namještaja i druge opreme, a financijske imovine zbog povećanja novčanih sredstava.

Vrijednost financijske imovine odnosi se na stanje novca na žiro računu u iznosu 549.576,00 kn, potraživanja za predujmove u iznosu 5.500,00 kn (dana jamčevina koncem 2017., kod prijave na natječaj za zakup poslovnog prostora u Gradu Rijeci) i danu pozajmicu jednoj fizičkoj osobi, iz prethodnih godina u iznosu 10.000,00 kn, koja je nedospjela. Za potrebe lokalnih izbora u 2017., Stranka je imala otvorene posebne račune, koji su nakon završetka lokalnih izbora zatvoreni. Do vremena obavljanja revizije (rujan 2018.) dospjela potraživanja su naplaćena.

Obveze su iskazane u iznosu 202.838,00 kn i veće su za 155.044,00 kn ili 324,4 % u odnosu na stanje iskazano početkom godine.

Odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu 107.520,00 kn i obveze za kredite i zajmove u iznosu 95.318,00 kn (leasing vozila 91.563,00 kn i 3.755,00 kn, zajam iz prethodnih godina). Dospjele su obveze za rashode poslovanja u iznosu 107.520,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (rujan 2018.) od dospjelih obveza za rashode poslovanja podmirene su obveze u iznosu 31.094,00 kn, dok obveze u iznosu 76.426,00 kn nisu podmirene.

Vlastiti izvori odnose se na višak prihoda u iznosu 605.281,00 kn.

III. REVIZIJA ZA 2017.

Postupci revizije provedeni su od 10. rujna do 10. prosinca 2018.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)
2. Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe
3. Pravilnik o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe (Narodne novine 50/11, 93/11 i 55/13)
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15 i 25/17)
5. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
6. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15 i 67/17)
7. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 1/17, 10/17 i 128/17)
8. Financijski plan i godišnji program rada (prosinac 2016.) te izmjene financijskog plana i godišnjeg programa (prosinac 2017.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi obračuna plaća i ulaznih računa. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima. Provjereni su podaci objavljeni na mrežnim stranicama Stranke.

Nalaz za 2017.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina te obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2017. utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na planiranje, računovodstveno poslovanje, financijske izvještaje, prihode i rashode.

1. Planiranje

1.1. Financijski plan za 2017. donesen je u prosincu 2016., a izmjene u prosincu 2017. Izmjenama financijskog plana prihodi su planirani u iznosu 1.836.310,00 kn, a rashodi u iznosu 1.710.000,00 kn. Prihodi i rashodi planirani su prema vrstama (raspored i sadržaj), bez primjene računa računskog plana za neprofitno računovodstvo. Rashodi izborne promidžbe nisu zasebno planirani, nego u okviru materijalnih rashoda.

Godišnji program rada donesen je u prosincu 2016. te izmjene u prosincu 2017., a sadrži ciljeve i planirane aktivnosti koje Stranka planira obaviti u 2017. Uz planirane aktivnosti nisu planirana sredstva potrebna za njihovo izvršavanje. Izvori financiranja planirani su po vrstama (članarine, donacije i projekti), ali nisu navedeni iznosi. S obzirom da programom rada nisu planirana financijska sredstva potrebna za financiranje pojedinih aktivnosti, otežano je praćenje planiranih i ostvarenih aktivnosti tijekom godine.

Financijski plan i godišnji program rada za 2017. nisu objavljeni na mrežnim stranicama. Financijski plan i godišnji program rada za 2018. objavljeni su na mrežnim stranicama.

Državni ured za reviziju predlaže sastavljanje Financijskog plana uz primjenu računa računskog plana za neprofitno računovodstvo. Također, predlaže programom rada uz svaku aktivnost navesti planirane rashode prema vrstama i iznosima te izvore financiranja prema iznosima, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskim sredstvima te stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada.

1.2. Stranka je prihvatila preporuke Državnog ureda za reviziju.

2. Računovodstveno poslovanje

2.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te propisima o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- Poslovne knjige

Stranka vodi dnevnik i glavnu knjigu, a od pomoćnih knjiga knjigu dugotrajne imovine, potraživanja za dane i primljene zajmove, obveza, knjigu blagajne te druge pomoćne evidencije (knjigu ulaznih računa, evidenciju putnih naloga, evidenciju zaključenih ugovora i primljene pošte od 2018.).

Pomoćna knjiga financijske imovine u vezi evidencije potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i potraživanja od članova nije ustrojena. Stranka je za redovito poslovanje ostvarila prihode od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 429.902,00 kn za ukupno 105 članova predstavničkih tijela. Tijekom 2017. pojedinačne odluke o visini dodijeljenih sredstava za redovito godišnje financiranje nisu prikupljene od 43 jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Stranka nema potpune podatke o iznosu pripadajućih sredstava za 2017., što otežava kontrolu pravovremenosti naplate navedenih prihoda. U 2017. Stranka je ostvarila prihode od članarina u iznosu 42.787,00 kn prema odredbama Pravilnika o članarinama kojim je propisano da godišnja članarina iznosi 40,00 kn. Prema odredbi članka 14. stavka 2. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva obvezno vodi knjigu financijske imovine i obveza i to: potraživanja i obveza (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i drugo).

U poslovnim knjigama Stranke nisu osigurani podaci o ostvarenim rashodima prema aktivnostima i izvorima financiranja, odnosno na računima rashoda nisu posebno evidentirani rashodi za redovno poslovanje i rashodi vezani uz izbornu promidžbu. Iz navedenih razloga otežano je praćenje odnosno usporedba podataka iskazanih u Financijskim izvještajima o financiranju izborne promidžbe s podacima o приходima i rashodima iskazanim u financijskim izvještajima za 2017. i evidentiranim u poslovnim knjigama. Prema odredbi članka 6. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, odjeljci iz računskog plana mogu se raščlanjivati prema potrebama, na analitičke i podanalitičke račune.

Također, pojedini prihodi i rashodi nisu u poslovnim knjigama evidentirani na odgovarajućim računima utvrđenim računskim planom.

Prihodi iz proračuna u iznosu 1.748.928,00 kn evidentirani su u okviru prihoda od donacija i ostalih nespomenutih prihoda, a trebali su biti evidentirani u okviru prihoda po posebnim propisima. U okviru rashoda za ostale usluge evidentirani su troškovi izborne promidžbe u iznosu 89.510,00 kn koji nisu evidentirani na temelju dokumentacije iz koje se može potvrditi da je poslovni događaj stvarno nastao. Unutar rashoda za plaće za redovan rad evidentirani su rashodi za autorske honorare u iznosu 5.167,00 kn, a trebali su biti evidentirani na računu rashoda za naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa. Unutar rashoda za intelektualne usluge evidentirani su rashodi za nabavu 30 promo pultova u ukupnom iznosu 23.906,00 kn, u okviru ostalih rashoda evidentirana je nabava notebook u iznosu 2.559,00 kn, Windows u iznosu 959,00 kn i osiguranje u iznosu 160,00 kn odnosno ukupno 4.558,00 kn, a trebali su biti evidentirani u okviru rashoda za sitni inventar.

Nabavljeni sitni inventar tijekom godine stavljen je u upotrebu te u glavnoj knjizi evidentiran na računu materijalnih rashoda. Sitni inventar trebalo je evidentirati i na računu nefinancijske imovine.

Nabavljeni sitni inventar u ukupnom iznosu 93.933,00 kn nije iskazan u Bilanci na računu sitnog inventara u uporabi ni na računu ispravka sitnog inventara u uporabi. Prema odredbama članka 12. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, sitni inventar, se sastoji od zaliha sitnog inventara i sitnog inventara u upotrebi. Sitni inventar je dugotrajna materijalna imovina koja se zbog pojedinačne nabavne vrijednosti manje od 3.500,00 kn može pratiti izdvojeno od dugotrajne imovine. Sitni inventar se otpisuje jednokratno stavljanjem u uporabu ili kalkulatивно razmjerno trošenju, a zadržava se u evidenciji i iskazuje u bilanci do trenutka prodaje, darovanja, drugog načina otuđenja ili uništenja.

Rashodi za donacije također nisu u poslovnim knjigama evidentirani u okviru odgovarajućeg računa računskog plana. Tako je dio rashoda za donacije u iznosu 3.886,00 kn evidentiran u okviru rashoda za ostale usluge, a dio u iznosu 1.997,00 kn u okviru rashoda za sitni inventar. Donacije su dane na temelju donesenih odluka, zaključenih ugovora o donaciji te ispostavljenih ulaznih računa. Prema odredbi članka 43. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, skupina računa 45 donacije, sadrži tekuće i kapitalne donacije razvrstane prema primateljima. Donacije su tekući i/ili kapitalni prijenosi sredstava inozemnim vladama i međunarodnim organizacijama, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, građanima i kućanstvima, poduzetnicima te ostalim krajnjim korisnicima. Tekuće donacije uključuju i prijenose u naravi kao što su: hrana, odjeća, pokrivači, lijekovi koje neprofitna organizacija može davati krajnjim korisnicima.

Prema odredbama članka 9. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija vodi knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz računskog plana. Također, prema odredbi članka 8. navedenog Zakona, neprofitna organizacija je dužna prikupljati podatke i sastavljati knjigovodstvene isprave, voditi poslovne knjige te sastavljati financijske izvještaje na način kojim se omogućava provjera poslovnih događaja, utvrđivanje financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije, poštujući pri tome temeljna načela urednog knjigovodstva.

Stranka obavlja poslovanje gotovim novcem putem glavne blagajne. Ustrojen je dnevnik blagajne. Prema dnevniku blagajne, obavljene su uplate u blagajnu u iznosu 219.431,00 kn, koje se odnose na podignuti novac sa žiro računa. Isplate su obavljene u iznosu 170.854,00 kn, a odnose se na isplate prema gotovinskim računima za materijale troškove, reprezentaciju, troškove goriva te troškove službenih putovanja. Iz isplatnica nije vidljivo kome su isplate obavljane, odnosno nisu ovjerene od strane primatelja. U prilogu isplatnica nisu priloženi dokumenti na temelju kojih se može potvrditi da su poslovni događaji vezani uz navedene rashode stvarno nastali. Stanje blagajne na dan 31. prosinca 2017. u financijskim izvještajima je iskazano u iznosu 46.578,00 kn, što odgovara stanju evidentiranom u poslovnim knjigama i popisu imovine i obveza, dok je u dnevniku blagajne stanje iskazano u iznosu 48.577,00 kn, odnosno za 1.999,00 kn više. Prema odredbi članka 17. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji se na urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama, a knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka.

Prema odredbi članka 2. stavak 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, financijska sredstva politička stranka, odnosno nezavisni zastupnik i član predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabran s liste grupe birača, može koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.

Troškovi prijevoza (naknada korištenja službenog vozila i privatnog vozila u službene svrhe) na službenom putu, evidentirani su u okviru ostalih putnih troškova u iznosu 7.447,00 kn, na temelju 35 putnih naloga. U pojedinim slučajevima nalog za službeni put ne sadrži početno i završno stanje brojila. Svi drugi podaci su navedeni na nalogima za službena putovanja. Prema odredbi članka 6. Pravilnika o porezu na dohodak, koji je bio u primjeni od 3. siječnja do 3. veljače 2017., te članka 8. Pravilnika o porezu na dohodak, koji je u primjeni od 4. veljače 2017., izdaci za službena putovanja obračunavaju se na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga i priloženih isprava kojima se dokazuju izdaci i drugi podaci navedeni na putnom nalogu. Neovisno u kojem obliku se izdaje, putni nalog kao vjerodostojna isprava sadrži osobito slijedeće podatke: nadnevak izdavanja, ime i prezime osobe koja se upućuje na službeno putovanje, mjesto u koje osoba putuje, svrha putovanja, vrijeme trajanja putovanja, vrijeme kretanja na put, podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje (ako se putuje automobilom potrebno je navesti marku i registarsku oznaku automobila, početno i završno stanje brojila – kilometar/sat), vrijeme povratka s puta, potpis ovlaštene osobe, obračun troškova, likvidaciju obračuna te izvješće s puta. Uz putni nalog obvezno se prilažu isprave kojima se dokazuju nastali izdaci i to osobito: računi za cestarine, računi za parking, putne karate ili u iznimnim i opravdanim slučajevima preslike putnih karata, računi za smještaj i drugo, bez obzira na način podmirenja izdataka. Evidencija putnih naloga je vođena. Nisu vođene dnevne evidencije pri korištenju službenog vozila za svrhe službenog puta ili u mjestu (loko vožnja), na obrascima putnog radnog lista kojim je zadužen službeni automobil. Putni radni list treba sadržavati redni broj, marku automobila i registarsku oznaku, datum i vrijeme korištenja, ime i prezime korisnika, početno i završno stanje brojila te mjesto i svrhu putovanja kao i troškove nastale u vezi korištenja automobila. Navedene evidencije vode se u 2018.

Državni ured za reviziju nalaže vođenje analitičke evidencije potraživanja od članarina i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u poslovnim knjigama u skladu sa odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Također, predlaže pravovremeno pribavljati pojedinačne odluke svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o raspoređivanju sredstava za financiranje rada Stranke, kako bi se mogla kontrolirati pravovremenost naplate pripadajućih sredstava. Državni ured za reviziju nalaže pratiti ostvarenje planiranih rashoda po aktivnostima i izvorima financiranja te evidentiranje rashoda na odgovarajućim računima računskog plana. Nadalje, Državni ured za reviziju nalaže knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih, istinitih i urednih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Također, predlaže mjesečno sastavljanje blagajničkih izvještaja za iskazan novčani promet. Državni ured za reviziju nalaže vođenje putnih naloga sa svim potrebnim podacima u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak.

- Popis imovine i obveza

Popis imovine i obveza za 2017. je obavljen. Odluka o imenovanju povjerenstva za popis imovine i obveza je donesena, ali ne sadrži datum popisa, rokove obavljanja popisa i dostavljanja izvještaja s priloženim popisnim listama. Prema odredbi članka 20. stavak 2. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, zakonski zastupnik određuje datum popisa, rokove obavljanja popisa i dostavljanja izvještaja s priloženim popisnim listama. Priložena je popisna lista koju nije ovjerilo povjerenstvo. Prema odredbi članka 20. stavak 3. istog Zakona, podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim, odnosno novčanim izrazima u popisne liste. Popisne liste jesu knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi povjerenstva za popis. Odluka o prihvaćanju Izvješća o popisu imovine i obveza je donesena.

Državni ured za reviziju nalaže obavljanja popisa imovine i obveza u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

2.2. *Stranka je prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da će evidentirati potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave tijekom 2019., a da je evidentiranje prihoda i rashoda na odgovarajućim računima računskog plana kao i evidentiranje sitnog inventara provedeno u 2018.*

3. Financijski izvještaji

3.1. Stranka je za 2017. sastavila propisane financijske izvještaje (Izvještaj i prihodima i rashodima, Bilancu i Bilješke uz financijske izvještaje). Bilješke uz financijske izvještaje nisu potpune, jer Bilješka uz Bilancu ne sadrži pregled sudskih sporova u tijeku te pregled stanja i rokova dospijeća dugoročnih i kratkoročnih kredita i zajmova te posebno robnih kredita i financijskih najmova (leasing). Prema podacima Stranke na dan 31. prosinca 2017., u tijeku su četiri sudska spora. U Bilješkama uz Bilancu je navedeno da je primljena pozajmica u iznosu 10.000,00 kn te da obveze za financijske zajmove iznose 91.563,00 kn (za leasing za kupnju osobnog automobila), ali nije dan pregled rokova dospijeća. U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine. Prema odredbi članka 9. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, obvezne Bilješke uz Bilancu jesu pregled ugovornih odnosa i slično koji, uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke, sporovi na sudu koji su u tijeku), te pregled stanja i rokova dospijeća dugoročnih i kratkoročnih kredita i zajmova te posebno robnih kredita i financijskih najmova (leasing), a u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima potrebno je navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

U pojedinim slučajevima, prihodi i rashodi (prema vrsti i iznosima) iskazani u financijskim izvještajima nisu istovjetni (prema vrsti i iznosima) prihodima i rashodima evidentiranim u poslovnim knjigama.

Prihodi iz proračuna su ostvareni u iznosu 1.748.928,00 kn, a odnose se na prihode iz državnog proračuna u iznosu 995.662,00 kn i prihode jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 753.266,00 kn.

Prihodi iz proračuna su u financijskim izvještajima iskazani na analitičkom računu prihoda po posebnim propisima, dok su u poslovnim knjigama i analitičkim evidencijama evidentirani na analitičkim računima prihoda od donacija i ostalim nespomenutim prihodima.

U financijskim izvještajima ostvareni rashodi su iskazani, a u poslovnim knjigama evidentirani u iznosu 1.709.555,00 kn. Podaci o ostvarenim rashodima prema skupinama računa računskog plana iskazani u Izvještaju o prihodima i rashodima u pojedinim slučajevima ne odgovaraju podacima o ostvarenim rashodima prema skupinama računa računskog plana evidentiranim u poslovnim knjigama.

U Izvještaju o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija iskazani su rashodi za zaposlene u iznosu 168.728,00 kn, materijalni rashodi u iznosu 1.447.848,00 kn, rashodi amortizacije u iznosu 55.755,00 kn i financijski rashodi u iznosu 37.224,00 kn. U poslovnim knjigama evidentirani su rashodi za zaposlene u iznosu 158.155,00 kn, materijalni rashodi u iznosu 1.458.421,00 kn, rashodi amortizacije u iznosu 55.755,00 kn i financijski rashodi u iznosu 37.224,00 kn. Unutar materijalnih rashoda, rashodi za promidžbu i informiranje su u financijskim izvještajima iskazani u iznosu 529.937,00 kn, a u poslovnim knjigama su evidentirani na računima rashoda za usluge promidžbe i informiranja u iznosu 256.831,00 kn te troškova grafičkih usluga promidžbe u iznosu 273.106,00 kn.

Odredbom članka 28. stavak 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija propisano je da financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljanje Bilješki uz Bilancu i uz Izvještaj o prihodima i rashodima u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija. Također, nalaže iskazivanje prihoda i rashoda u financijskim izvještajima u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

3.2. *Stranka je prihvatila naloge Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da će Bilješke uz financijske izvještaje za 2018. detaljno razraditi.*

4. Prihodi

4.1. Prihodi za 2017. ostvareni su u iznosu 1.836.601,00 kn. Odnose se na prihode iz proračuna u iznosu 1.748.928,00 kn, članarina u iznosu 42.787,00 kn, dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 44.820,00 kn i prihode od imovine u iznosu 66,00 kn. Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu 44.820,00 kn. Odnose se na donacije 80 fizičkih osoba u iznosu 44.570,00 kn i jedne pravne osobe u iznosu 250,00 kn. U financijskim izvještajima su iskazani prihodi od donacija i evidentirani u poslovnim knjigama u iznosu 44.820,00 kn. U izvješćima o primljenim donacijama objavljenim na mrežnim stranica Stranke, prihodi od donacija iskazani su u iznosu 38.379,00 kn, odnosno manje za 6.441,00 kn u odnosu na prihode evidentirane u poslovnim knjigama i iskazane u financijskim izvještajima. U Izvješću o primljenim donacijama dostavljenom Državnom uredu za reviziju iskazani su prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 36.791,00 kn ili manje za 8.029,00 kn.

Iznosi neimenovanih (anonimnih) izvora prijavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu te uplaćeni u korist državnog proračuna, ali ne u roku osam dana od dana primljene uplate, kako je utvrđenom odredbama članka 11. stavka 3. i 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, nego su uplate u korist državnog proračuna obavljene 1. ožujka 2018. u iznosu 1.628,00 kn.

Državni ured za reviziju nalaže iskazivanje prihoda od dobrovoljnih priloga (donacija) u Izvješću o primljenim donacijama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

4.2. *Stranka je prihvatila naloge Državnog ureda za reviziju.*

5. Rashodi

5.1. Prema Izvješćaju o приходima i rashodima rashodi za reprezentaciju ostvareni su u iznosu 33.971,00 kn. U većini slučajeva na ulaznim računima Stranka nije navela povodom kojeg poslovnog događaja je knjigovodstvena isprava sastavljena te se ne može potvrditi jesu li sredstva korištena za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada i financijskim planom. Prema odredbi članka 2. stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, financijska sredstva politička stranka može koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom, odnosno programom rada i godišnjim financijskim planom.

U okviru rashoda za intelektualne i osobne usluge evidentirani su rashodi za usluge savjetovanja po ugovoru u iznosu 150.000,00 kn (za razdoblje siječanj-lipanj 2017.), odvjetničke usluge u iznosu 53.750,00 kn i knjigovodstvene usluge u iznosu 25.000,00 kn, na temelju ispostavljenih mjesečnih računa, u paušalnim iznosima. Uz račune za navedene usluge nije priložena specifikacija obavljenih usluga te nije vidljiva vrsta usluga i vrijeme kada su usluge obavljene. Ugovorima nije uređena obveza da je davalac usluga obvezan uz račun priložiti specifikaciju obavljenih usluga.

Državni ured za reviziju predlaže na knjigovodstvenim ispravama navesti aktivnosti na koje se poslovni događaj odnosi kako bi se potvrdilo da su sredstva korištena radi ostvarenja ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Također, Državni ured za reviziju predlaže ugovorima urediti da je davalac usluga obvezan uz račun priložiti specifikaciju obavljenih usluga.

5.2. *Stranka je prihvatila preporuke Državnog ureda za reviziju.*

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2016., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom za 2017. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se provedeni, neprovedeni i djelomično provedeni nalozi i preporuke.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošlih revizija

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Planiranje i računovodstveno poslovanje	2016.	Pri donošenju godišnjeg programa rada, uz opis glavnih aktivnosti, navesti i potrebna sredstva za njihovo financiranje, te donošenje cjelovitog financijskog plana i godišnjeg programa rada i u slučaju potrebe donositi izmjene i dopune.	2018.	djelomično provedeno
2.		2016.	Sastaviti Bilješke uz financijske izvještaje na način da sadrže detaljnu razradu i dopunu podataka iz Bilance i Izvještaja o prihodima i rashodima.	2017.	nije provedeno
3.		2016.	Na knjigovodstvenim ispravama navesti aktivnosti na koje se poslovni događaj odnosi.	-	djelomično provedeno
4.		2016.	Voditi pomoćne evidencije zaključenih ugovora i primljene pošte.	2018.	provedeno
5.		2016.	Evidentirati poslovne događaje u poslovnim knjigama na temelju knjigovodstvenih isprava koje su prethodno kontrolirane.	2017.	provedeno
6.		2016.	Priznavati rashode u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju, evidentirati sitni inventar i financijsku imovinu u poslovnim knjigama te uvezivati i potpisivati poslovne knjige na kraju godine.	2018.	djelomično provedeno
7.		2016.	Evidentirati prihode i rashoda na računima računskog plana, utvrđivanje rezultata i obavljanje zaključnih knjiženja na način propisan odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	2018.	djelomično provedeno
8.		2016.	Iskazivati podatke u financijskim izvještajima u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	-	djelomično provedeno
9.		2016.	Obaviti cjelovit popis imovine i obveza.	-	djelomično provedeno
10.	Prihodi	2016.	Vođenje evidencije o primitku članarina, izdavanje potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) te sastavljanje i objavljivanje izvješća o primljenim donacijama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe i Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanju potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) članarina,	2017.	djelomično provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
			izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe.		
11.		2016.	Evidentiranje prihoda i potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito godišnje financiranje rada Stranke u poslovnim knjigama i iskazivanje u financijskim izvještajima.	-	djelomično provedeno
12.		2016.	Zaključivati ugovore o radu s propisanim elementima.	-	provedeno
13.	Rashodi		Donošenje Odluke o kriterijima korištenja službenih vozila te pri ugovaranju odvjetničkih usluga i knjigodostvenih usluga, ugovoriti obvezu izdavanja računa s priloženom specifikacijom obavljenih usluga ili na drugi način osigurati specifikaciju obavljenih usluga.	-	djelomično provedeno
14.	Financiranje izborne promidžbe za parlamentarne izbore	2016.	Jasno utvrditi međusobna prava i obveze koalicijski partnera, kako bi se osigurali preduvjeti za točno evidentiranje poslovnih događaja u vezi izborne promidžbe u poslovnim knjigama Stranke.	2017.	nije provedeno
15.		2016.	Evidentirati poslovanje preko posebnih računa, a ostvarene prihode i rashode za financiranje izborne promidžbe evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima.	2017.	provedeno

Obrazloženje danih naloga i preporuka koji su djelomično provedeni daje se u nastavku.

- Izmjenama Financijskog plana prihodi i rashodi su planirani prema vrstama (raspored i sadržaj), ali bez primjene računa računskog plana za neprofitno računovodstvo. Program rada sadrži ciljeve i planirane aktivnosti koje Stranka treba obaviti u 2017., ali uz svaku aktivnost nisu navedeni planirani rashodi prema vrstama i iznosima dok su izvori financiranja navedeni po vrstama (članarine, donacije i projekti), ali nisu navedeni iznosi.
- U većini slučajeva na ulaznim računima dobavljača (rashodi za reprezentaciju) Stranka nije navela povodom kojeg poslovnog događaja je knjigovodstvena isprava sastavljena.
- Vrijednost nabavljenog sitnog inventara nije iskazana u Bilanci na računu sitnog inventara na zalihi niti u uporabi. Poslovne knjige nisu uvezene i potpisane ni zaštićene elektronskim potpisom.
- U pojedinim slučajevima prihodi i rashodi nisu evidentirani u okviru odgovarajućeg računa računskog plana.
- Pojedini prihodi i rashodi iskazani u Financijskim izvještajima nisu iskazani na jednak način u poslovnim knjigama, odnosno iskazani su u okviru drugih računa računskog plana.

- Odluka o obavljanju popisa imovine i obveza o imenovanju članova povjerenstva za popis ne sadrži datum popisa, rokove obavljanja popisa i dostavljanja izvještaja s priloženim listama, a popisna lista nije ovjerena od strane povjerenstva.
- Podaci iskazani u izvješćima o primljenim donacijama objavljenim na mrežnim stranicama, nisu jednaki podacima evidentiranim u poslovnim knjigama i iskazanim u financijskim izvještajima te podacima u izvješću o primljenim donacijama za 2017. dostavljenom Državnom uredu za reviziju.
- Potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za redovito godišnje financiranje rada Stranke nisu evidentirana u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima.
- Uz račune za odvjetničke usluge, na temelju ugovora zaključenog prethodne godine, kao i za knjigovodstvene usluge nije priložena specifikacija obavljenih usluga iz koje bi bila vidljiva vrsta usluga i vrijeme kada su usluge obavljene.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju, koji nisu u cijelosti provedeni.

1.2. Stranka je prihvatila naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju.